

Forberedelse misjonsturer Fjell, Drammen

Koranen og Bibelen

Av Andreas Johansson, misjonssekretær i DELK

Hvor mye er Jesus verd?

I 2024 møtte jeg en dame som kom til tro på Jesus for 20 år siden. Hun var født muslim. Da hun kom til tro på Jesus, mistet hun kontakten med familien sin. Det var noen tunge år og det var heller ikke så lett å finne seg til rette i norske menigheter, for de kristne nordmennene skjønte henne ikke helt. Nå 20 år etter fungerer det mye bedre med familien igjen. Familierelasjonene blir ofte bedre etter hvert, særlig hvis de som tror på Jesus viser at de fortsatt bryr seg om familien sin selv om de har forlatt islam. Men så sa hun: Jeg ville uansett ha valgt Jesus hele tiden!

«Så kalte [Jesus] til seg både folket og disiplene sine og sa til dem: «Om noen vil følge etter meg, må han fornekte seg selv og ta sitt kors opp og følge meg. For den som vil berge sitt liv, skal miste det. Men den som mister sitt liv for min skyld og for evangeliets skyld, skal berge det. Hva gagnar det et menneske om det vinner hele verden, men taper sin sjel?» (Mark 8,34-36)

Da trådte Jesus fram og talte til dem: «Jeg har fått all makt i himmelen og på jorden. Gå derfor og gjør alle folkeslag til disipler: Døp dem til Faderens og Sønnens og Den hellige ånds navn og lær dem å holde alt det jeg har befalt dere. Og se, jeg er med dere alle dager inntil verdens ende.» (Matt 28,18-20)

Til refleksjon:

1. Hva betyr det at Jesus har «fått all makt i himmel og på jord»?
2. Hvorfor velger noen å fortsette å tro på Jesus selv om familien deres er i mot og selv om menigheten ikke klarer å ta stille opp for dem?
3. Hva betyr Jesus for deg?

Representanter for Jesus

Hvem er kirka?

Kirka er når mennesker som tror på Jesus samles for å høre Guds Ord, dele nattverd og ta imot nye troende som døpes.

Men hvem er kirka de dagene det ikke er samling i selve kirkebygget eller hvor nå kristne mennesker enn samler seg?

Kirka er vi som tror på Jesus og som har Den Hellige Ånd boende i oss, om morgenen, midt på dagen og om kvelden. Selvfølgelig er det viktig at alle enkeltpersoner som er kristne kommer sammen til gudstjeneste, fordi det går ikke an å være solo-kristen i det lange løp. Men sånn midt i uka, så er det du og jeg som er Guds kirke.

Apostelen Paulus skriver til helt vanlige kristne i byen Korint (der de var i mindretall):

«For dere viser at dere er Kristi brev, blitt til ved vår tjeneste. Det er ikke skrevet med blekk, men med den levende Guds Ånd, ikke på steintavler, men i hjerter, på tavler av kjøtt og blod» (2 Kor 3,3).

Til refleksjon:

1. Når mennesker på Fjell (eller for så vidt hvem som helst) ser oss 13. april, hvem ser de da?
2. Hva ønsker du at de som bor på Fjell skal se når gruppa vår fra DELK kommer?
3. Hva vil vi gjøre på Fjell? Bønnevandring, fotball, dele ut boller og saft...?

Det å være et vitner i fellesskap

Selvfølgerlig har alle kristne et ansvar og et oppdrag til å svare på spørsmål om vårt håp (1 Pet 3,15), men ingen er kristen alene, for vi tilhører Kristi kropp (Kristi kirke).

Når mennesker av forskjellig opphav, i forskjellige aldre og med forskjellige interesser kan være sammen og være glade – fordi vi har fått en tro på Jesus og fordi vi er glade i hverandre – så er det et vitnesbyrd.

Til refleksjon:

1. Hva var det som skjedde på DELK-turen til England i oktober 2023 da flere kjøpte hoodies i sterke farger?
2. Hvordan reagerer folk på gata i Warszawa da en jøde, en tysker, en russer og en polakk til sammen forteller om Jesus?

Hva er det vi driver med nå? De fire L-ene

En menighetsplanting (gjelder også et hvilket som helst misjonsarbeid) blir ofte bedre av å følge disse fire fasene (som Tim Keller har formulert på engelsk):

1. *Learn* (lære om menneskene på stedet, om hva de er opptatt av og hvilke utfordringer de har osv)
2. *Love* (bli glad i menneskene, be for dem og å begynne å bli kjent med dem)
3. *Link* (sette sammen et team med utsendinger, utruste teamet, forbedere og planlegge hvordan det hele skal gjøres)
4. *Launch* (kjøre i gang arbeidet: i dette tilfellet flytte til området og begynne med virksomheten)

Nå er vi i en overlapping av fase 1 og 2.

Noen viktige ting en SKAL og IKKE SKAL skal gjøre i en hovedsaklig muslimsk bydel

- Det viktigste er å være seg selv. Hvem er vi? Vi har ulike interesser, ulike personligheter, av begge kjønn og ulik mengde kunnskap og ferdigheter. Men vi er alle mennesker skapt i Guds bilde som Jesus har dødd for og stått opp for og som har Den hellige Ånd boende i oss.
- Muslimsk kultur har strengere grenser for hvordan gutter og jenter snakker sammen. «Normal samtale» mellom gutt og jente kan tolkes som «overdreven flørting» i en muslimsk setting.
- Det er ikke sikkert at «ironi og humor» blir forstått på samme måte som i en norsk kultur.

- Selvfølgelig er vi helt åpne på at vi er kristne og at vi er en kirke på besøk. Vi kan svare på spørsmål, *men vi må vise respekt for andre mennesker sin tro. Dette handler om at de fleste muslimske kulturer er ære-skam-kulturer.*
- En god misjonær øver seg på å fortelle om Jesus og øver seg på å skjønne når de gode mulighetene til å fortelle om Jesus dukker opp – *men den som vil fortelle noe viktig tjener nesten alltid på å lytte mye og stille spørsmål som viser genuin interesse for medmennesker med en helt annen tro og bakgrunn.*

Til refleksjon:

1. Hva slags erfaringer har du av å bli venn med medmennesker med muslimsk tro?
2. Hva vil hjelpe menneskene på Fjell til å få et bra inntrykk av Jesus?

Lynkurs i islamsk teologi og tradisjon – tre metanarrativer

Vi er kalt til å være levende vitner om Jesus – han som betalte for syndene våre på korset med blodet sitt.

«Men når de arresterer dere, skal dere ikke bekymre dere for hvordan dere skal tale, eller hva dere skal si. Det skal bli gitt dere i samme stund hva dere skal si.

20 For det er ikke dere som taler, men det er **deres Fars Ånd som taler gjennom dere**» (Matt 10,19-20).

Den hellige Ånd kan også bruke kunnskap vi har lært oss.

Basert på

Two Stories of Everything – The Competing Metanarratives of Islam and Christianity av Duane Alexander Miller 2018

Metanarrativ = grunnfortelling.

Hva er grunnfortellingen i Bibelen?

Hva er grunnfortellingen i Koranen?

Hva er grunnfortellingen i sekulær humanisme?

Ved å møte andre, lærer vi mye om oss selv og vår egen tro.

Mange kristne misjonærer har oppdaget at de var mer preget av sekulær humanisme og mindre av bibelsk tro enn det trodde...

Når vi hører om og møter islam, så kan vi bli litt sjokkert over mange ting. Konservativ klesdrakt, litt vel harde straffer og så det der med at religionen omfatter hele livet. Gud i denne religionen krever så mye.

Sekulær eller kristen respons på islam?

Men når jeg går noen runder med reaksjonene mine på både de moderate og de ytterliggående tilhengerne av flertallsreligionen, så har jeg oppdaget at det er viktig å stille et kontrollspørsmål: Baserer jeg min kritikk av islam på bibelske eller på sekulære prinsipper? Er det den sekulære Andreas eller den kristne Andreas som har synspunkter på hvordan livet leves og troen utfolder seg i muslimske land og nabolag?

Hvis vi ser på verden med sekulære øyne – og jeg er redd at selv om vi tilhører DELK, et av de mest teologisk konservative kirkesamfunnene i Norge, så er vi ikke så reint lite sekulære oppe i hodet vårt.

Sekulær grunnfortelling

En viktig del av sekulær grunnfortelling er: Man skal ikke plage andre og være snill og grei, men for øvrig kan man gjøre hva man vil.

I sekulær tankegang finnes det kategori som heter «religion». Det vi da mener med «religion» er at det er noen tradisjoner og trosforestillinger som dypest sett er en privatsak og som ikke har så mye med det offentlige livet i samfunnet å gjøre. En må for all del ikke blande «religion» og «politikk», fordi at for en sekulær person så er politikk noe offentlig og religion noe privat. Gjennomført sekulære mennesker kan ikke blande privatliv med offentlige verv! De må holdes adskilt! – ifølge sekulær tankegang.

Til refleksjon:

Men hva er et kristent svar på at islam vever sammen tro og politikk veldig tett?

Likheter og forskjeller mellom Bibelen og Koranen

De gir seg begge ut for å forklare det mest grunnleggende i universet. De påstår at ditt liv er en del av grunnfortellingene, og dermed stiller de deg på valg slik at du må ta standpunkt i hvordan du relaterer til grunnfortellingene.

Både Bibelen og Koranen påstår at de er Guds Ord: Du kan ikke være nøytral etter å ha lest disse hellige bøkene. Du er nødt til å ta stilling – ved å tro eller ved å avvise påstandene som falske.

Det er umulig å ta verken Bibelen eller Koranen på alvor ved å putte budskapet i «et privat rom».

Opphavet (Protologi = læren om det første):

Bibelen og Koranen ser ved første øyekast ut som at de har samme skapelsesfortelling: Den allmechtige Gud har skapt ut av ingenting og skapelsen er god. Materien er ikke i opposisjon til åndelige ting (som i hinduisme eller i buddhisme).

Liten forskjell: Rekkefølgen i skapelsesdagene er forskjellig i Bibelen og Koranen.

Mennesket:

Hva er et menneske?

I *Bibelen* er mennesket skapt i Guds bilde – men ikke i Koranen.

I Bibelen er mennesket kronen på skaperverket. Mennesket får del i Guds autoritet (råde over dyrene, fiskene osv).

I Bibelen skjer det et opprør mot Gud (syndefallet). Etter det er alt i skaperverket korrumpert, og døden har blitt en del av betingelsene. Universet er skadet.

Synd er misbruk av den frie viljen – å gjøre noe som vi vet er imot Guds vilje. Mennesket har dermed fått en iboende tendens til det onde. Synd er bare et symptom på døden. Universet er skadet.

I *Koranen* er grunnen til skapelsen at Gud (Allah) vil vise sin makt. Satan prøver å lure menneskene, men utkastelsen av hagen er bare midlertidig. Godheten i mennesket er ikke ødelagt. Mennesket har en arve-uskyld. Msk er født i en naturlig tilstand av å underordne seg Gud. Islam er den naturlige religionen alle blir født inn i – inntil de lærer seg feil ting. De som går over til islam er ikke «konvertitter», men «revertitter», dvs de kommer tilbake.

Du er født som muslim og den eneste grunnen til at du nå ikke er muslim er at de er uvitende om Guds vilje og påvirket av djevelens verk.

Analogi: en person er syk og går til to leger. Den ene legen sier at den syke skal hvile, spise bedre og trene mer. Den andre legen sier at det er en dødelig sykdom og at ingen ting kan redde fra død.

Om msk er godt og problemet er mangel på kunnskap, så gir det mening å sende en ufeilbar bok.

Hvis menneskenaturen er skadet, så hjelper ikke lovboka.

Hvis Gud kan være barmhjertig uten offer, så er offer unødvendig.

En må skjønne de dårlige nyhetene før en skjønner de gode.

Kan Islam forklare at msk selv om det vet hva som er godt og rett faktisk velger å gjøre det som er galt.

Til refleksjon:

1. Hvilke konsekvenser får det om menneskets hovedproblem er «mangel på kunnskap»?
2. Hvilke konsekvenser får det om menneskets hovedproblem er at vi er «skadet i menneskenaturen»?
3. Tenk på menneskesynet til sekulær humanisme. A) Hva er menneskets hovedproblem i følge sekulær humanisme og B) ligner menneskesynet i sekulær humanisme mest på menneskesynet i Bibelen eller i Koranen?

Israel – et mislykket forsøk?

Både i Bibelen og i Koranen så valgte Gud ut Israelfolket. Poenget i Bibelen er at Israelfolket skulle «være en velsignelse for alle folk».

Guds budskap ble nedskrevet i Torah, Salmene og i Evangeliene. Koranen regner derfor Bibelen som «Guds Ord», men muslimer mener at den versjonen av bibelen som finnes nå er forfalsket.

Både i Bibelen og i Koranen var Israelsfolket ulydige. Gud straffer folket i begge bøkene. I Koranen er Israelsfolket derfor forbannet og forkastet. I Bibelen er Guds løfte til Israelsfolket fortsatt gyldig på tross av ulydighet, for Bibelens Gud kan ikke endre et gitt løfte.

Samme navn i både Bibelen og Koranen - men ulike figurer

Abraham i Koranen er ikke den samme som i Bibelen.

I Koranen er Abraham far til Ishmael som ble ofret (altså ikke Isak) og Abraham bygget Kaba i Mekka.

Maryam i Koranen er både søster til Moses og mor til profeten Issa (Jesus). Maryam føder Issa under en palme i ørkenen.

Jesus – mellommannen mellom Gud og menneske

I Bibelen grunnproblemet er død. Synd er en manifestasjon av død. Problemet er dypere enn synd. Jesus sier han er løsningen på dødens problem: Han gir liv. Joh 3,16

Jesus er det sanne Israel – representanten som kom for å frelse sitt eget folk – og alle andre folkeslag.

Jesus snakket mye om Guds rike og om dommens dag. Forberede seg ved å omvende seg og la seg døpe til Jesus sin død og oppstandelse og å leve som disipler av Jesus. Den hellige Ånd er Guds metode for å forandre og gjenreise mennesker fra innsiden.

Muhammed – profeten og statsmannen

I det minste i et sekulært perspektiv så er Muhammed nr 2 i mest innflytelse gjennom historien (etter Jesus).

Hvordan brukte Allah Muhammed for å løse det grunnleggende problemet (mangel på kunnskap)?

Muhammed var analfabet og begynte å få budskap.

Jødene var ikke gode forvaltere av profetenes budskap, de kristne var i en tvilsom situasjon fordi de tilba en profet (Jesus). Anklaget for shirk (blasfemi).

4:117 Sannelig, Allah vil ikke tilgi at det settes noen ved siden av Ham, men Han vil tilgi det som er utover dette for hvem Han vil. Og den som setter noen ved siden av Allah, han er sannelig fart vill langt (fra den rette vei).

Mekka var hedensk med masse avguder. Muhammed fikk uvenner (som Jesus) – pga sin monoteisme

Mohammed blir statsmannen og hersker. Han utryddet jødene i Medina, tok eiendomenderes, tok barna som slaver, lot kvinnene bli konkubiner og henrettet eller sendte mennene i eksil. Han vekslet mellom raushet og vold.

Det var mye konflikter mellom konene hans. Han hadde mange koner.

Først var Muhammed positiv til jøder og kristne. Etter hvert ble han fiende til de. Tolkning av Koranen: Et senere vers opphever det som ble sagt tidligere.

En forventning om at autentiske jøder og kristne ville anerkjenne gyldigheten i budskapet til Muhammed og tro på det. Det betyr altså at de ville bli muslimer.

Imens Muhammed utvidet imperiet sitt fikk han til å starte en religion. Ayatolla Khomeini: Islam er politikk eller så er det ingenting. Det muslimske fellesskapet er en stat og en religion samtidig.

Lære

Kristen lære:

- Forsoning (Gud kan ikke tilgi tilfeldig, siden Gud må holde på prinsippene),
- Inkarnasjon (Gud kom til menneskene i Jesus),
- Treenighet (Gud er et fellesskap og derfor kan Gud være kjærlighet)

Islams lære:

- Muhammed som seglet for profetene: Det endegyldige budskapet fra Gud. Ingen legitim religion etter islam.
- Den uskapte (evige) naturen i Koranen: Koranen er like uskapt som Gud, men ikke Gud. Kan virke som shirk. Koranen er å sammenligne med Jesus
- Monadisk monoteisme: Allah kalles med mange navn, men vi skal ikke spørre hvordan de er sanne. Monadisk monoteisme: Ingen egen kjærlighet. Ingen forbeder eller mellommann mulig i islam.

Etikk

Kristen: etikken går ut fra en evig lov, Guds vilje og vesen. Gud ikke bare sier hva som er godt, men er selv god. Kristen etikk er prinsippbasert

I kristen tro: Elske Gud og ha sin glede i ham i evighet.

Islam: Hva enn Gud sier er godt, er godt.

I Islam: Å kjenne Guds makt og å være hans vara-regent på jorden.

Kirka i Bibelen

Kirka svarer på dødens into ved å forberede på dagen da Gud skal bo med msk.

Kirkas oppdrag: budskap om forsoning til alle mennesker som forberedelse til slutten. Aldri tvang. Hjertet må forandres og fornyes.

I Bibelen er død og synd ødeleggende for alt og for alle relasjoner, så ødeleggende at det må soning og indre forvandling til for at det skal bli orden på samfunnet og livet.

Kirka er som en sykehusavdeling der vi hele tiden får blodtransfusjoner – før vi går tilbake til samfunnet og deler den helbredelsen vi fikk på sykehusavdelingen.

Umma i Koranen

Islam forutsetter at mennesket er godt, men trenger å få vite Guds vilje for å ordne livet og samfunnet. Sharia svarer til det behovet. Livet etter sharia skal leves i Umma (det muslimske fellesskapet). Umma skal spre kunnskap om Guds bud i verden. Umma må være en politisk størrelse. Allahs lov skal fungere her og nå – under kalifen.

Ummas oppdrag er å få overtak over djevelen ved makt om mulig, ved da 'wa, jihad, fruktbarhet. Ofte tvang.

Under alt dette ligger det forskjellige syn på hva som er menneskets problem. I Koranen er det uvitenhet. Har profetene bare den rette kunnskapsformidlingen så blir samfunnet bra.

Til refleksjon:

1. *Hva blir forskjellen mellom Bibelen og Koranen i måten et troende menneske tar med seg troen sin ut i samfunnet?*
2. *Ligner et sekulært syn på samfunnet mest på samfunnssynet i Koranen eller i Bibelen? Prøv å begrunn svaret ditt.*

Esjatologi

Både Bibelen og Koranen: Det vil komme et stort frafall, en apokalyptisk kamp, en dom, en oppstandelse, en evig glede i paradiset eller en evig fortapelse.

Gode kristne svar:

Islam påstår at bibelen er Guds ord, men at den versjonen av Bibelen som jøder og kristne bruker i dag er forfalsket.

Når oppstod islam? Muhammed ble født 570 e.Kr og fikk åpenbaringer fra ca år 610 e.Kr. Hvis de Biblene som fantes da var «korrekte», så må vi spørre når det kan ha skjedd en forfalskning av Bibelen etter det?

NT manuskript finnes fra ca 300 e.Kr, dvs hele 300 år før Muhammed sto fram.

GT manuskript fra ca 900 e.Kr. men Qumranrullene fra ca 70 e.Kr har fragment av mange bibeldeler (og hele Jesaja) som stemmer med Biblene vi har.

Nabeel Qureshi (1983-2017):

To gode bøker:

Søkte Allah, fant Jesus

No God but one Allah or Jesus?

Eksempel på video med Nabeel Qureshi:

<https://www.youtube.com/watch?v=xSmT9sDZHUs>